

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

שמיני

(חלק בז שיחה ב)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת שמיני, כ"ב כח ניסן, ה'תשפ"ה (ב)

LIKKUTEI SICHOT

Copyright © 2025
by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY®

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

Kehot Publication Society® and the Kehot logo are registered trademarks
of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

שמיני ב

אָבער וועגן דעם שער ר"ח זיינען משה און אהרן געווען חלוק: משה האָט געהאַלטן אַז אויך דעם שער ר"ח האָבן זיי געדאַרפט עסן באנינות, פונקט ווי די אַנדערע צוויי שעירים, וויבאַלד ס'איז געווען אַ היתר מפורש (אויף די קרבנות פון דעם טאָג) „כי כן צויתי – באנינות יאכלוהו“; אהרן האָט געהאַלטן און אים געענטפערט: שמא לא שמעת (דעם היתר) אלא בקדשי שעה (שער) עזים ושער נחשון דאי בקדשי דורות ק"ו ממעשר הקל ומה מעשר הקל אמרה תורה¹⁰ לא אכלתי באוני ממנו בקדשי דורות לא כל שכן.

און מיד „וישמע משה ויטב בעיניו הודה ולא בוש (משה¹¹) לומר לא שמעתי אלא (אמר¹¹) שמעתי ושכחתי“.

ב. דאַרף מען פאַרשטיין:

פאַרוואָס האָט אהרן געדאַרפט זאָגן „דאי בקדשי דורות) ק"ו ממעשר הקל כו"? אהרן איז דאָך נישט אויסן געווען ממעשר זיין צו משה'ן דעם כללות'דיקן דין אַז אַן אונן איז אסור בקדשים¹²

א. אויפן פסוק „ואת שער החטאת דרש משה והנה שורף“ זאָגן חז"ל², אַז בשמיני למילואים האָט מען מקריב געווען „שלשה³ שעירי חטאות . . שער עזים ושער נחשון ושער ר"ח ומכולן לא נשרף אלא זה“ – דער שער ר"ח. און דערפאַר איז „ויקצוה“ (משה) גו' מדוע לא אכלתם את החטאת גו', און אהרן האָט אים געענטפערט: „הן⁵ היום הקריבו את חטאתם גו' ותקראנה גו' ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה' וישמע משה ויטב בעיניו“.

אייע פון די הסברות חז"ל⁶ אין דער שקו"ט צווישן משה און אהרן – צי מ'האָט דעם שער ר"ח געדאַרפט עסן (לויטן קס"ד פון משה) אָדער פאַרברענען (כדעת אהרן) – איז:

אהרן ובניו זיינען דאָך געווען אוננים (ע"י מיתת נדב ואביהוא) און אַן אונן איז אסור בקדשים⁷; נאָר בנוגע שער עזים ושער נחשון האָט משה אָנגעזאָגט „ואכלתם גו' – כי כן צויתי“⁸, „באנינות יאכלוהו“.

(1) פרשתנו י, טז.

(2) תוי"ב (ופרש"י) עה"פ. זבחים קא, ב.

(3) לשון רש"י.

(4) פרשתנו שם, טז"ז.

(5) שם, יט"ב.

(6) זבחים שם, א (תירוץ רבא).

(7) ראה לקמן בפנים.

(8) פרשתנו שם, יג. אלא ששם קאי על המנחה (כמפורש בפסוק שלפנ"ז „קחו את המנחה, ובפרש"י: זו מנחת שמיני ומנחת נחשון. וראה פרש"י שם, יח). וראה פרש"י שם, טז: אבל בקדשי שעה סמכו על משה שאמר להם במנחה ואכלוה מצות.

(9) זבחים שם, רע"א (וש"נ). תוי"ב ופרש"י עה"פ.

(10) תבא כו, יד.

(11) בשטמ"ק – ליתא תיבה זו.

(12) בויק"ר פרשתנו (פי"ג, א. וראה אדר"נ פל"ז, יב), „וכיון שכעס נתעלמה ממנו הלכה שאונן אסור לאכול בקדשים . . מיד דרש אהרן ק"ו למשה ומה מעשר הקל כו". וכ"ה לדעת שמואל (זבחים שם) ד„הא ר"י והא ר"נ" לפי שיטת רש"י שם, דלשמואל – לא ס"ל לר"נ ד„כן צויתי – באנינות יאכלוהו“, ועל אנינות לא החזיר למשה לדרוש ק"ו (והיינו, שהי' ס"ל למשה שאין אסור אנינות בקדשים).

אבל לתירוץ רבא, דגם ר"נ ס"ל ד„באנינות יאכלוהו“ – ידע משה מאיסור אכילת קדשים לאונן, וכמפורש בפרש"י שם ד"ה אידי ואידי

(און ברענגט ניט דעם ק"ו ממעשר הקל).

ג. וועט מען דאָס פאַרשטיין בהקדים דיוק לשון רש"י הנ"ל „אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות“:

פון לשון רש"י „אין לך להקל“ (און ניט „ללמוד“ וכיו"ב¹⁶) – אַז מען קען בכלל ניט אָפּלערנען קדשי דורות פון קדשי שעה) איז מוכח, אַז דאָס וואָס מען קען ניט צוגלייכן קדשי דורות צו קדשי שעה איז [ניט ווייל דער היתר אנינות (ביי די קדשי שעה) איז געווען אַ „הוראת שעה“ פון וועלכער מען קען בכלל ניט אָפּלערנען למקום אחר^{16*}, נאָר¹⁷] ווייל קדשי דורות זיינען מער חמור ווי קדשי שעה, ומהאי טעמא – „אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות“.

ועפ"ז איז מובן פאַרוואָס די גמרא איז מוסיף (בדברי אהרן) „ק"ו ממעשר הקל“ – ווייל לויט שיטת הש"ס איז, פאַר-קערט: קדשי שעה זיינען חמורים פון קדשי דורות ועאכו"כ פון הקל שבקדשי דורות – און די ראי' אויף דעם:

די גמרא¹⁸ ברענגט די פלוגתא צווישן ר' יוסי הגלילי און די חכמים בנוגע דעם מקור הדין אַז אַ חטאת (חיצונה) שנכנס

(דאָס האָט משה אויך פריער גע-וואוסט ובמאורע זה עצמו – דערפון וואָס דער אויבערשטער האָט אים גע-דאַרפט אָנזאָגן „צויתי“ אַ היתר מפורש בנוגע די אַנדערע שעירים – „באנינות יאכלוה“¹³)

– כדי צו מדגיש זיין דעם חילוק אַז דער היתר מיוחד ביי אנינות איז נאָר בנוגע די קדשי שעה און ניט בנוגע די קדשי דורות (שעיר ר"ח) – ולאפוקי פון סברת משה אַז דער היתר איז כולל אַלע קדשים פון דעם טאַג

[איז וואָס גיט דאָ צו דער ק"ו ממעשר הקל¹⁴ (כאילו אַז לולא דעם ק"ו וואָלט מען ניט געקענט מחלק זיין צווישן קדשי שעה און קדשי דורות)] –

האָט אהרן געדאַרפט זאָגן בקיצור: שמה שמעת בקדשי שעה ולא בקדשי דורות!

דער דיוק איז נאָכמער בולט דורכ-דעם וואָס מ'געפינט, אַז אויך רש"י בפ"י רישו על התורה¹⁵ ברענגט דעם תוכן השקו"ט צווישן משה און אהרן [אַז אהרן האָט געזאָגט אַז ס'איז דאָ אַ חילוק צווישן קדשי שעה און קדשי דורות] – און רש"י דאָרט איז טאַקע מקצר בלשונו: הייטב בעיני ה' – אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות

16) ובפרט שרש"י משנה מלשונו בפסחים (פג, א) – „דורות משעה לא ילפינו“ – כהובא לקמן בפנים.

16*) ראה מנחות יט, ב. ושב"נ.

17) ובפרט שניהם אותם הקדשים וברוב המכריע דיניהם שווים – אין מסתבר כלל לומר שאינם בגדר אחד כלל (ללמוד זמ"ז). והרי: לומר דשייכי זל"ז – (א) קרוב יותר לפש"מ. (ב) מנעט המחלוקת בין משה ואהרן.

18) פסחים פג, א.

(וראה גם פרש"י עה"פ י, (יב): קחו את המנחה – אע"פ שאתם אוננים וקדשים אסורים לאונן) אלא ש,משה כשקצף טעה כר"י בהחילוק ד,שעה"ו, דורות". וראה לקמן בפנים סעיף ה.

13) ראה גם שפת אמת וקרן אורה זבחים שם. 14) כקושיית השפת אמת שם. ומה שתי, „דרך אגב משמיענו הגמ' עיקר טעמא דאונן אסור“ – לדכוותינו צע"ג והסברה.

15) י, יט ד"ה הייטב. וראה פרש"י שם, טז (ד"ה שעיר החטאת) ואילך ובמפרשי רש"י. ואכ"מ.

בלויז אין יענער צייט) – וואָרם דער קרבן וועלכן מ'האָט פאַרברענט איז געווען אַ שעיר ר"ח (כנ"ל) – נאָר (ווי תוספות²² איז מבאר) „הוראת שעה היתה“ (א הוראת שעה אין קדשי דורות).

קומט אויס, אַז לויט די חכמים²³, זיינען עניני „שעה“ עד כדי כך חמורים פון עניני „דורות“, אַז אפילו פון „שעה“ שבקדשי דורות (שעיר ר"ח פון שמיני למילואים) קען מען ניט אָפּלערנען – ווייל זי איז חמורה פון קדשי דורות סתם. ועאכו"כ אַז קדשי שעה ממש (דער שעיר עזים און שעיר נחשון) זיינען חמורים פון קדשי דורות.

און וויבאלד אַז „קדשי שעה“ זיינען (לשיטת הש"ס) חמורים פון „קדשי דורות“ – קען אין גמרא ניט שטיין „אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות“, ווייל, אדרבה: אויב ביי קדשי שעה (החמורים) איז דאָ די קולא פון היתר אכילה באנינות, איז דאָך עאכו"כ אַז די קולא, דער היתר אכילה באנינות (באנינות יאכלוהו) איז חל אויף די קדשי דורות (שבאותו מעמד²⁴).

דמה לפני ולפנים ווערט פסול און מוז פאַרברענט ווערן: ר' יוסי הגלילי לערנט עס אָפּ פון פסוק (שבפרשתנו¹⁹) „הן לא הובא את דמה אל הקודש פנימה“ (משה האָט געפרעגט אהרן'ען: פאַרוואָס מ'האָט דעם קרבן חטאת פאַרברענט – מ'האָט דאָך איר דם ניט געבראַכט „אל הקודש פנימה“) – „מכלל דאי . . עייל דמה – בשריפה“. און דערפון לערנט מען אָפּ אויף יעדער חטאת חיצונה שנכנס דמה לפני ולפנים אַז דינה בשריפה. אָבער די חכמים לערנען אָפּ דעם דין פון אַן אַנדער פסוק, און ווי רש"י²⁰ איז מבאר, אַז לדעתם קען מען דאָס ניט אָפּלערנען פון פסוק „הן לא הובא גו", ווייל „דורות משעה לא ילפינן“.

דלכאורה אָפּ דלא ילפינן – מהו ההכרח לשנות ולהחמיר (ביי שעה) – דערפון איז מוכח אַז לויט די חכמים זיינען קדשי שעה בכלל חמורים פון קדשי דורות²¹, וואָס דערפאַר, אע"פּ אַז עס שטייט מפורש ביי „(קדשי) שעה“ אַז חטאת שנכנס דמה לפני ולפנים איז בשריפה, וואָלט מען געקענט זאָגן אַז קדשי דורות זיינען ניט (אַזוי האַרב און ניט) בשריפה.

[נאָך מער: די כוונה אין „שעה“ דאָרט איז ניט „קדשי שעה“ כפשוטם (ד.ה. קרבנות וואָס מ'האָט מקריב געווען

(22) פסחים שם ד"ה א"ל – בדעת רש"י. ומביא מפרש"י (בסוגיא שם לפני"ז (פב, ב ד"ה לכך נאמר). ועוד) דמדובר בשעיר ר"ח.

(23) וי"ל (שלא לאפושי מחלוקת) שגם ריה"ג מודה שבכלל עניני „שעה“ חמורים מעניני „דורות“. אלא שס"ל שכאן שהמדובר בשעיר ר"ח – לא היתה „הוראת שעה“ לשריפתו.

(24) משא"כ בקדשי דורות בכלל, שגם אצל משה ה' פשוט איסור אנינות בקדשים (כמובן מזה גופא שהקב"ה הוצרך להתיר לו אנינות במעמד זה, כנ"ל ס"ב).

ויש להוסיף, דבפשוט כאשר א"ל הקב"ה למשה היתר דאנינות א"ל ג"כ האיסור דאנינות בקדשים (בכלל). ועפ"י י"ל דקס"ד דמשה היא, דמכיון שבדיבור אצל נאמר, אינו שייך האיסור

(19) י. יח. – דעת ר"י הובאה גם בתו"כ פרשתנו עה"פ.

(20) פסחים שם ד"ה אמר להן.

(21) ואף שגם רש"י בפירושו עה"ת מפרש כדעת חכמים (צו ו, כג. וראה רש"י פרשתנו שם) – הרי בלימוד ע"ד הפשט אין זה מפני שאא"פ ללמוד זה מהפסוק דפרשתנו, כ"א מפני שזה פשוט של מקרא הדכחוב דפ' צו. וראה רא"ם צו שם. וק"ל.

מקדשי דורות (ווי אין דער דוגמא הנ"ל) – אַז מ'האָט ביי קרבנות אליהו בהר הכרמל מתיר געמאַכט דעם איסור פון שחוטי חוץ).

(ב) „קדשי שעה“, וואָס כאָטש אַז זייער הקרבה בפועל איז בלויז באוטה שעה, איז ענינם ותוכנם – אַ פּעולה לדורות. ע"ד ווי די קרבנות פון די ימי המילואים וואָס האָבן מחנך געווען דעם משכן, ועד"ז די קרבנות הנשיאים לחנוכת המזבח. און דער סוג פון קדשי שעה איז, כמובן, מער חמור ווי סתם קדשים (קדשי דורות), ווייל דורך זיי ווערט אויפגעטאָן, אין זיי זיינען תלויים ענינים לדורות.

ועד"ז בנדו"ד גופא – בנוגע דעם שעיר עזים ושעיר נחשון: דער גדר פון „קדשי שעה“ קען ביי זיי זיין אויף צוויי אופנים, ובהקדים, אַז די שקו"ט דאָ איז (ניט בנוגע זייער הקרבה ע"ג המזבח, נאָר) וועגן אכילת כהנים. און אין דעם קען מען קלערן, צי אויך אכילת כהנים איז אַ חלק פון חנוכת המשכן והמזבח:

ע"ד הפשט לייגט זיך, אַז אכילת בני אדם (הכהנים) האָט ניט קיין שייכות מיט חינוך המשכן והמזבח:

לא מיבעי דער שעיר עזים (פון שמיני למילואים) – ד.ה. אַ קרבן פאַרבונדן מיטן חינוך פון ימי המילואים – איז דאָך דעמאָלט (בעת אכילת השעיר) שוין געווען נאָך דעם ווי די קרבנות פון אהרן האָבן שוין אויפגעטאָן (דורך דער הקרבה ע"ג המזבח) דעם חינוך און – בשלימותו ביז אַז „תשרה שכינה בכסם“²⁵

דערפאַר האָט אהרן געמוזט מוסיף זיין „דאי בקדשי דורות ק"ו ממעשר הקל"י"²⁴: וויבאַלד מען געפינט אַז דער איסור אנינות איז חל אפילו אויף „מעשר הקל"י" – קען מען ניט מקיל זיין באנינות בקדשי דורות (דורך אַפּלערנען פון קדשי שעה), נאָר עס איז מסתבר צו זאָגן, אַז דער היתר אנינות איז געווען אַ הוראת שעה בלויז בנוגע די קדשי שעה און מען קען דערפון ניט אַפּלערנען.

ד. עס בלייבט אָבער ניט מובן: וואָס איז די הסברת הפלוגתא צי קדשי דורות זיינען מער חמור (כשיטת רש"י בפירושו עה"ת), אָדער קדשי שעה (כשיטת הש"ס)?

ויש לומר, אַז די פלוגתא איז (ניט – וואָס איז מער חמור (כנ"ל), נאָר) – וואָס פאַר אַ סוג „קדשי שעה“ איז דאָ געווען. אין קדשי שעה זיינען דאָ צוויי אופנים:

(א) „קדשי שעה“ סתם, חד פעמי ממש (וואָס האָט ניט קיין פעולה וצד השווה מיט דורות), ע"ד די קרבנות וואָס אליהו האָט מקריב געווען בהר הכרמל. ומסתבר אַז זיי זיינען (קדשי שעה) קלים

לאותו מעמד, ובמילא מחוייב באכילה בכל דבר. ובמכש"כ ממחללי מות יומת וביום השבת שני כבשים בדיבור אחד נאמרו (מכילתא (ורש"י) יתרו עה"פ (יתרו כ, ח) זכור) – אף (א) שנכתבו בב' ספרים, (ב) ונאמר בו „על עולת התמיד“ (שאינו מיוחד לשבת, דוגמת קדשי דורות דנדוד"ד), ולכן הוכרח אהרן להביא את הק"ו ממעשר הקל שאין שוברו בצדו. [אלא שעפ"ז, אדרבה: צ"ע והסברה למה „וייטב בעיניו“ וצע"ק מה ק"ו שייך כאן. ואין לומר דבנדוד"ד הוא ענין חד פעמי משא"כ בנוגע לשבת – שהרי גם בנדוד"ד מסתבר לומר שהוא הדין בחנוכת ביהמ"ק הא', הב' והג' (ואולי גם – משכן שילה)].

²⁴ (24*) וראה לקמן בפנים סעיף ה והערה 31 (בנוגע למשה).

(25) ל' רש"י פרשתנו ט, כג בסופו (וראה שם ד"ה ויבא משה).

און – „ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח גו"כ²⁶, ובמילא איז די אכילת כהנים שלאח²⁷ טוט ניט אויף בחינוך המשכן והמזבח (לדורות);

נאָר אפילו שער נחשון, וואָס מיט דעם איז געווען די התחלה פון די צוועלף טעג פון חנוכת המזבח (דורך די קרבנות הנשיאים) – איז אָבער לויטן דרך הפשט מסתבר לומר, אַז די „חנוכת המזבח“ איז פאַרבונדן מיט דער הקרבה ע"ג המזבח במשכן, אָבער ניט מיט דער אכילת כהנים.

– קומט אויס, אַז לויט פרש"י עה"ת איז די אכילת כהנים פון די „קדשי שעה“ ניט נוגע לדורות, נאָר עס איז אַן ענין חד פעמי, ד.ה. דאָס איז אין דעם ערשטן סוג (הנ"ל) אין קדשי שעה, וועלכע זיינען קלים פון קדשי דורות; ובמילא (בל' רש"י) – „אם שמעת „באנינות יאכלוה“ בקדשי שעה (הקלים) אין לך להקל בקדשי דורות (החמורים).“

משא"כ אין דעם לימוד ע"ד ההלכה, איז כשם ווי מען געפינט בנוגע צו דער כפרה שע"י קרבן, אַז „כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים“²⁷, עד"ז איז (ע"ד ההלכה) בנוגע צו אַלע פעולות פון אַ קרבן – כולל די פעולות הקרבנות בנדו"ד: חינוך המשכן והמזבח – אַז די אכילת כהנים איז דערמיט פאַרבונדן און פועל'ט בזה.

קומט אויס, אַז (אויך) די אכילת כהנים פון שער עזים ושער נחשון איז

(26) שם, כד.

(27) ת"כ (ופרש"י) פרשתנו י, יז (בנוגע לשעיר ר"ח שהוא לכפרה). פסחים נט, ב*. וש"נ.

נוגע לדורות, און דערפאַר איז שיטת הש"ס אַז די קדשי שעה זיינען מער חמור ווי קדשי דורות, און דערפאַר האָט אהרן געדאַרפט אָנקומען צום „ק"ו ממעשר הקל" (כנ"ל באורך).

ה. לויט דעם ביאור האמור אין דעם חילוק צווישן שיטת הש"ס און שיטת רש"י בפירושו עה"ת אין טענת אהרן – וועט מען אויך פאַרשטיין דעם שינוי ביניהם בנוגע להודאת משה, „וישמע משה וייתב בעיניו“:

אין גמרא' שטייט: „הודה ולא בוש (משה) לומר לא שמעתי אלא (אמר) שמעתי ושכחתי“ – אַז ביי משה איז געווען דערביי שכחה; משא"כ רש"י בפירושו על התורה²⁸ ברענגט (ניט לשון הש"ס, נאָר) ע"ד לשון התורה כהנים²⁹: „הודה ולא בוש לומר לא שמעתי“ – וואָס פשטות לשון רש"י איז (ווי גערעדט אַמאָל בארוכה³⁰) אַז משה האָט זיך ניט געשמט צו זאָגן אַז ער האָט דעם חילוק פון קדשי שעה און קדשי דורות ניט געהערט פון אויבערשטן (אָבער עס איז דערביי ניט געווען שכחה).

ויש לומר אַז „לשיטתייהו אזלי“:

לויט שיטת הש"ס, אַז דער יסוד פון אהרן איז בלויז דער „ק"ו ממעשר הקל" (ווייל מצד הסברה (לולא דעם ק"ו) וואָלט אויך אהרן מודה געווען אַז מען דאַרף עסן דעם שער ר"ח באנינות, במכש"כ פון קדשי שעה החמורים) – דאַרף מען זאָגן, אַז דאָס וואָס משה האָט

(28) י, כ.

(29) שם (אלא שבתוכ" – „הודה מיד“).

(30) לקו"ש ח"ח ע' 182 הערה 4. חיי"ז ע' 109 ואילך. וש"נ.

(*) ושם נלמד זה מהפסוק (תצוה כט, לג) גבי מילואים. ולהעיר שבפרש"י תצוה שם לא הובא זה (ע"ש), ומביאו רק בפרשתנו גבי שעיר ר"ח.

צו זאָגן אַז מ'האַט פאַרגעסן אַ סברא (מען קען מאַכן אַ טעות בסברא³⁴, אָבער ניט שכחה).

נאָר, לויט פשוטו של מקרא, האָט משה געזאָגט „לא שמעתי“ – ער האָט פון דעם אויבערשטן ניט געהערט דעם חילוק.

ו. פון יעדן ענין דאַרף מען אַרויסנעמען אַ הוראה אין עבודת האדם³⁵. וי"ל די הוראה פון ענין הנ"ל – אויף וויפל מען דאַרף זיין זהיר אין די ענינים וואָס זיינען בדוגמת „קדשי שעה“:

עס זיינען פאַראַן ענינים אין עבודת האדם וועלכע זיינען בדוגמת „קדשי דורות“ – ענינים קבועים וואָס זיינען דאָ מדור דור בלי שינוי; און עס זיינען פאַראַן ענינים בדוגמת „קדשי שעה“ – ענינים חדשים שתלמיד ותיק עתיד לחדש, תקנות גדולי ישראל וואָס פאָדערן זיך מצד דרישת השעה, בקעה מצא וגדר בה גדר³⁶, וכיו"ב.

אין די זאַכן אין וועלכע מען איז אַיינגעוואוינט מדור דור זיינען ניטאָ (אזויפיל) שוועריקייטן אויף מנצח זיין דעם יצר הרע, וויבאַלד מ'איז שוין אַדורך די „כל התחלות קשות“³⁷; ויתרה מזה – הרגל נעשה טבע. אָבער בנוגע די עבודות וועלכע זיינען בדוגמת „קדשי שעה“ שטעלט זיך דער יצה"ר

(מלכתחילה) געהאַלטן אַנדערש איז ווייל בשעת מעשה האָט ער ניט גע-וואוסט דעם לימוד פון „מעשר הקל“³¹, דאָ איז געווען שכחה – משה רבינו האָט פאַרגעסן דעם דין (ולימוד) פון מעשר.

משא"כ לויט פרש"י עה"ת, איז דער חילוק צווישן דער קס"ד של משה און דעת אהרן געווען אַן ענין פון סברא: משה האָט געהאַלטן אַז דער היתר אנינות איז פאַרבונדן מיטן טאָג, אַלס שמיני למילואים³², ובמילא איז אין דעם ניטאָ קיין חילוק צווישן קדשי שעה און קדשי דורות; און אהרן האָט מחדש געווען אַז דער היתר אנינות איז נאָר אויף די קרבנות מיוחדים (פון דעם טאָג אַלס ימי המילואים) אָבער מען קען דערפאַר ניט מקיל זיין ביי דעם שעיר ר"ח וואָס איז פון קדשי דורות.

און דערפאַר זאָגט ניט רש"י אַז ביי משה איז געווען שכחה – ווייל אויף אַ סברא פאַסט ניט זאָגן: שכחה און דער-פאַר זאָגט מען – הי"ף הסברא! מען קען פאַרגעסן אַ דין, ע"ד „נתעלמה ממנו הלכה“³³, אָבער עס האָט ניט קיין אַרט

(31) אבל אינו מוכרח, כי י"ל שקס"ד דמשה היא – כי „לא אכלתי באוני“ יודע שיאמרנו לאחרי ל"ט שנה*, ואילו שאין איסור אנינות – שמע בנוגע להווה ובפירושו.

(32) ראה לקו"ש חי"ז ע' 105 ואילך.

(33) ראה ויק"ר דלעיל הערה 12. ועד"ז בכ"מ.

(34) ראה לשון רש"י זבחים שם סד"ה אידי ואידי. לקו"ש ח"ח שם. ועוד.

(35) ובמשכ"כ מתורת הבעש"ט בנוגע לכל דבר ודבר אשר אדם רואה או שומע (כש"ט קה"ת) בהוספות סי' כז"ט. ושי"ג.

(36) עירובין ו, א. וש"נ.

(37) מכילתא ורש"י יתרו יט, ה.

(*) ובפרט ש"ל, שמכיון שלא אכלתי גו' נאמר בקשר לוידי מעשרות, הרי כשם שכללות חיוב מעשר הוא רק כשנכנסו לארץ, גם האיסור דלא אכלתי באוני קשור עם הכניסה לארץ (שמענה גם הקרבת הקרבנות – ובפרט בבוא הזמן דבאתם .. אל המנוחה גו").

משא"כ ביי "קדשי שעה" ביי וועלכע דער יצה"ר טוט ביותר אויף בלבל וכו' דאָרף מען האָבן אַ זהירות יתירה בנוגע צו אכילה⁴⁰. בשעת מען דערפילט אַן אייגענעם געשמאַק ובפרט גופני גיט דאָס אַן אָרט וואו דער יצה"ר קען האָבן אַן אחיזה וכו' –

נאָר עס דאָרף זיין שריפת הקרבן, ביטול לגמרי.

ז. און דאָס איז אויך די הוראה למעשה בדורנו זה:

לויט אַלע סימנים אין סוף מס' סוטה געפינען מיר זיך איצט אין דראַ דעקבֿ-תא דמשיחא ממש, און ווי כ"ק מו"ח אדמו"ר האָט געזאָגט⁴¹ אַז "הנה עומד אחר כתלנו", און אין וועלכן עס זיינען דאָ חלונות וחרכים – איז די דרישת השעה, צו מכין זיין זיך (מיט דער גאַנצער סביבה) לקבלת פני משיח צדקנו.

– דאָרף מען וויסן, אַז אין דער עבודה דאָרף מען האָבן אַ זהירות (כולל – זריזות) יתירה, און זי מוז געטאָן ווערן מיט דער גאַנצער מסירה ונתינה, בכל מאדך.

ווען עס רעדט זיך וועגן קדשי דורות – די עבודות הרגילות – האָט אַן אָרט אַז די עבודה זאָל זיין אַן עבודה מסודרה ע"פ טעם ודעת, אין וועלכער מען פאָר-לירט ניט (לגמרי) די אייגענע מציאות

בתוקף אַנטקעגן: מה יום מיומים, מנהג אבותינו אַן דעם חידוש, וכו' – ביז אַן ער מאַכט זיך פאָר אַ מנהיג ופוסק הדור וואָס איז דרישת השעה.

און דעריבער פאָדערט זיך אַ זהירות יתירה ביי אַן עבודה חדשה (ובפרט – וועלכע איז ניט נאָר אַן ענין לפי שעה³⁸, נאָר – איז אויך נוגע לדורות) מער און מער ווי בנוגע די עבודות הרגילות (וועלכע זיינען בדוגמת – קדשי דורות).

און דאָס לערנט מען אָפּ פון דעם ביאור הנ"ל (בשיטת הש"ס), אַז דאָס וואָס מען האָט די "קדשי שעה" געגעסן באנינות (און די קדשי דורות פאָר-ברענט) – איז בלויז געווען אַ הוראת שעה אויף יענעם טאָג; אָבער דער סדר הרגיל דאָרף זיין אין אַ פאָרקערטן אופן – אַז די קדשי שעה זיינען (שווערער ובמילא –) האַרבער ווי קדשי דורות; אפילו דאָרט וואו די קדשי דורות מעג מען "עסן", איז נאָך ניט קיין ראי' אַז מען קען "עסן" די קדשי שעה.

און ווי מען געפינט ביי די קרבנות המילואים, אַז דער ערשטער קרבן וואָס אהרן האָט געבראַכט – פר לחטאת – האָט ער ניט געגעסן (ווי אַ חטאת דקדֿ-שי דורות), נאָר – "תשרוף באש"³⁹.

ווייל אין קדשי דורות, וואו דער יצה"ר שטעלט זיך ניט אַנטקעגן (עד כדי כך), קען מען זיך "פאָרגינען" דעם תענוג פון אכילת הקרבן, אין וועלכן עס איז דאָ הנאה, אויך דער גוף האָט דערפון הנאה ותענוג;

38 שהם קלים מקדשי דורות (כנ"ל בפנים), וכן בעבודה – שמכיון שנוגע רק לשעה ואין בהם לדורות, אין היצה"ר מנגד כ"כ כו'.

39 תצוה כט, יד.

40 ולהעיר מענין דפרש חגיכם (רק ג' פעמים בשנה) קאמר פרש שבתכם (מדי שבוע בשבוע) לא קאמר (זח"ב פת, ב. אלא שביאורו ע"פ חסידות באו"א – ראה תו"א רפ"ח שסז. סידור ר, גיד, רג, ג ואילך. ועוד).

41 ב"קול קורא" (שנדפס ב"הקריאה והקדושה" סיון תש"א. אגרות קודש אדמו"ר מהור"צ ח"ה ע' שסז). ועוד.

— מ'האָט דערביי תענוג, ביז הנאת הגוף
 —) מהמצוה, או כדי לעבוד את ה'
 וכו' (42);

און דאָס גופא ברענגט אַראָפּ משיח
 צדקנו, וואָס זיין קומען איז אין אַן אופן
 פון „היסח הדעת“⁴³ (למעלה מבחינת
 דעת⁴⁴) — מצאתי דוד עבדי⁴⁵ — בגאולה
 האמיתית והשלמה במהרה בימינו ממש.

(משיחות אהש"פ, ש"פ שמיני

וש"פ תזו"נו תשמ"ב)

בשעת אָבער עס רעדט זיך וועגן דער
 דרישת השעה אויף גרייטן זיך צו
 משיח'ן — קדשי שעה — דאָרף מען
 געדענקען אַז דאָס איז אַן ענין שהזמן
 גרמא וואָס איז דוחה אַנדערע ענינים
 און מען דאָרף זיך אין דעם אַריינלייגן
 אין אַן אופן פון למעלה ממדידה
 והגבלה, ביז מען ווערט אינגאנצן
 אַריינגעטאָן אין דעם, ביז עס ווערט

(43) סנהדרין צו, סע"א.

(44) אגה"ק סי' ד (קה, ב ואילך).

(45) תהלים פט, כא — ראה סנהדרין שם: ג'
 דברים באין בהיסח הדעת משיח מציאה כו'.

(42) ראה תניא פ"ז (יא, ב).

